

UNIVERSITATEA SAPIENTIA DIN CLUJ-NAPOCA

REGULAMENT PRIVIND PROPRIETATEA INTELECTUALĂ

Art. 1. Dispoziții generale

(1) Universitatea Sapiientia (denumită în continuare „Universitatea”) adoptă prezentul Regulament privind proprietatea intelectuală (denumit în continuare „Regulament”) în scopul reglementării unitare a drepturilor și obligațiilor referitoare la creațiile intelectuale realizate în cadrul activităților didactice, de cercetare și inovare desfășurate în cadrul Universității.

(2) Scopul Regulamentului este:

- a) recunoașterea și protejarea drepturilor creatorilor;
- b) reprezentarea intereselor instituționale ale Universității;
- c) asigurarea unei repartizări transparente și echitabile a veniturilor;
- d) facilitarea valorificării eficiente a rezultatelor cercetării și inovării;
- e) aplicarea principiilor științei deschise (Open Science) și ale accesului liber (Open Access).

Art. 2. Domeniul de aplicare

(1) Domeniul de aplicare personal al Regulamentului se extinde asupra următoarelor persoane din cadrul Universității:

- a) angajați (cadre didactice, cercetători, personal administrativ);
- b) persoane aflate în raporturi juridice de colaborare/mandat și cadre didactice/cercetători invitați (asociați);
- c) studenții Universității – în cazul în care creația ia naștere prin utilizarea resurselor Universității, în cadrul unui proiect universitar sau în baza unui acord încheiat cu Universitatea.

(2) Domeniul de aplicare material al Regulamentului acoperă toate creațiile intelectuale realizate în legătură cu îndeplinirea atribuțiilor Universității, incluzând, în special:

- a) lucrări științifice, materiale didactice, prelegeri, publicații;
- b) rezultate ale cercetării, metode, prototipuri;
- c) software, baze de date, algoritmi;
- d) invenții, modele de utilitate, desene și modele industriale;
- e) know-how și secrete comerciale;
- f) date de cercetare (date primare și prelucrate, metadata);
- g) creații artistice.

(3) În cazul în care actele normative, condițiile stabilite de finanțator sau clauzele contractuale dispun altfel, se vor aplica prevederile respectivelor acte/contracte; cu toate acestea, la încheierea contractelor se va urmări, pe cât posibil, aplicarea prevederilor prezentului Regulament.

Art. 3. Definiții

În sensul prezentului Regulament:

- a) **Creație intelectuală** – rezultatul care face obiectul dreptului de autor sau al protecției proprietății industriale, respectiv care este susceptibil de o astfel de protecție.
- b) **Creație (operă) de serviciu (a angajatului)** – creația realizată de către angajat în cursul îndeplinirii atribuțiilor sale de serviciu.
- c) **Resursă a Universității** – orice infrastructură universitară, laborator, echipament, licență software, set de date (bază de date), sprijin administrativ, precum și timpul de lucru finanțat de către Universitate.
- d) **Valorificare** – aplicarea (utilizarea) creației intelectuale în scopuri economice, sociale sau instituționale (licențiere, servicii, spin-off, transfer de know-how etc.).
- e) **Proiect de cercetare** – activitatea de cercetare-dezvoltare realizată din finanțare internă (de ex., IPC) sau externă (națională/internațională).

Art. 4. Principii

- (1) Universitatea recunoaște și protejează drepturile morale ale autorilor și asigură o gestionare transparentă a drepturilor.
- (2) Universitatea urmărește aplicarea principiilor științei deschise (Open Science) și ale accesului liber (Open Access), cu respectarea cerințelor de legalitate, a normelor privind drepturile de autor și protecția datelor, precum și a intereselor de valorificare.
- (3) Universitatea acordă prioritate identificării timpurii și protecției adecvate a rezultatelor relevante în vederea valorificării.

Art. 5. Opere și publicații de autor

- (1) Drepturile de autor asupra lucrărilor științifice, manuscriselor, publicațiilor, materialelor didactice și prelegerilor aparțin, ca regulă generală, autorului, cu excepția cazurilor în care legea, contractul individual de muncă, contractul de proiect sau contractul de editare dispun altfel.
- (2) În cazul în care opera este realizată la solicitarea expresă a Universității, prin utilizarea unor resurse universitare semnificative sau ca parte a unei publicații instituționale (de ex., editură/revistă universitară), Universitatea poate avea dreptul la utilizarea operei în anumite modalități (de ex., reproducere în scopuri educaționale, arhivare instituțională, publicare pe pagina web), în baza unui acord separat.
- (3) În cadrul procesului de publicare, autorul are obligația de a respecta normele de etică a cercetării, regulile de citare, atribuirea calității de autor, normele privind conflictele de interese și regulile referitoare la prelucrarea datelor.

Art. 6. Invenții, protecția proprietății industriale și know-how

(1) În cazul în care un angajat al Universității, în cursul activității sale de cercetare, creează o invenție sau o soluție susceptibilă de protecție prin drepturi de proprietate industrială, acesta are obligația de a o declara neîntârziat structurii organizatorice competente a Universității (conform prezentului Regulament: Comisia Științifică a Senatului).

(2) În urma notificării, Universitatea – pe baza unui aviz de expertiză – decide cu privire la:

- a) inițierea demersurilor pentru obținerea protecției;
- b) tratarea acesteia ca secret comercial/know-how;
- c) publicarea deschisă (în cazul în care protecția nu se justifică).

(3) Anterior obținerii protecției, autorul are obligația de a se abține de la divulgarea publică a invenției, dacă acest fapt periclitizează noutatea acesteia.

Art. 7. Software, baze de date și algoritmi

(1) În cazul creării de software, baze de date sau algoritmi, la stabilirea drepturilor trebuie analizat:

- a) dacă acestea au fost realizate în cadrul îndeplinirii obligațiilor de serviciu;
- b) în ce măsură au fost utilizate resursele Universității;
- c) dacă se aplică condiții impuse de finanțatorul proiectului sau clauze contractuale.

(2) Utilizarea unei licențe cu sursă deschisă (open source) este permisă numai dacă aceasta nu contravine obiectivelor proiectului sau de valorificare și doar în urma obținerii aprobării din partea structurii competente a Universității.

Art. 8. Gestionarea datelor de cercetare și accesul la acestea

(1) În cadrul gestionării datelor de cercetare trebuie asigurate:

- a) integritatea, trasabilitatea și documentarea acestora (metadate);
- b) stocarea securizată și controlul accesului;
- c) respectarea obligațiilor privind protecția datelor și confidențialitatea;
- d) îndeplinirea cerințelor impuse de finanțator (de ex., planul de gestionare a datelor).

Pe parcursul gestionării datelor de cercetare trebuie respectate prevederile Codului de etică al cercetării științifice, precum și ale Regulamentului privind managementul datelor de cercetare.

(2) Publicarea datelor deschise (Open Data) este permisă numai dacă aceasta nu încalcă protecția datelor cu caracter personal, protecția drepturilor de autor/a secretelor comerciale și interesele de valorificare.

Art. 9. Creații ale studenților

(1) Drepturile de autor asupra lucrării de licență, lucrării de disertație, tezei de doctorat și a altor creații realizate de către student aparțin, ca regulă generală, studentului, iar în cazul creațiilor artistice, acestea aparțin în proporție de 50% studentului și 50% instituției.

(2) În cazul în care creația studentului este realizată în cadrul unui proiect de cercetare, prin utilizarea unor resurse semnificative ale Universității sau în cadrul unui proiect comun cu un partener industrial, părțile vor reglementa drepturile și condițiile de publicare printr-un acord prealabil scris.

(3) Studentul are obligația de a respecta regulile de confidențialitate și de prelucrare a datelor ale Universității și ale partenerilor acesteia.

Art. 10. Părți terțe, parteneri, consorții

(1) În cazul cercetărilor efectuate în colaborare cu parteneri externi, dispozițiile referitoare la proprietatea intelectuală trebuie stabilite prin contract (coproprietate, licențe, drepturi de publicare, confidențialitate).

(2) În cadrul proiectelor de tip consorțiu, internaționale sau naționale, acordul de consorțiu și condițiile finanțatorului au prioritate.

Art. 11. Valorificare și repartizarea veniturilor

(1) Universitatea încurajează valorificarea rezultatelor (licențiere, spin-off, prestări de servicii, transfer de know-how).

(2) Cu privire la repartizarea veniturilor nete rezultate din valorificare (după deducerea costurilor directe și a taxelor de protecție/procedurale) – în lipsa unui acord contrar – decide Consiliul de administrație al Universității.

(3) În cazul existenței mai multor creatori (coautori), cota-parte ce revine creatorilor va fi împărțită între aceștia în proporțiile stabilite în scris, iar în caz de litigiu/divergență, se aplică procedura prevăzută la art. 13.

Art. 12. Transparență publică, acces liber (Open Access) și arhivare instituțională

(1) Universitatea sprijină publicarea lucrărilor, în măsura posibilului, în regim de acces liber (Open Access), cu respectarea condițiilor impuse de edituri și de finanțatori.

(2) Universitatea are dreptul ca, în scopul evidenței și arhivării instituționale, să stocheze și să facă disponibile metadatele publicațiilor, precum și – în cazul în care condițiile de publicare permit acest lucru – versiunea corespunzătoare a manuscrisului (preprint/accepted manuscript).

(3) În cazul inițierii demersurilor pentru obținerea protecției sau al protejării unui secret comercial, stabilirea momentului publicării în regim Open Access depinde de decizia luată conform art. 6.

Art. 13. Procedură, luarea deciziilor și soluționarea litigiilor

(1) Pentru coordonarea aspectelor privind proprietatea intelectuală, Universitatea asigură funcționarea Comisiei Științifice a Senatului (sau a unui responsabil desemnat), care:

- a) primește notificările privind proprietatea intelectuală (PI);
- b) efectuează o evaluare preliminară;
- c) formulează propuneri privind protecția juridică/valorificarea/publicarea;
- d) ține evidența (registru) acestora.

(2) În caz de litigiu juridic, dispută privind calitatea de autor sau privind drepturile aferente, se inițiază în primul rând o procedură de conciliere; în caz de eșec al acesteia, decizia va fi luată de către rector (sau conducătorul competent), pe baza propunerii comisiei.

(3) În cazul suspiciunii unei abateri etice grave, speța trebuie soluționată conform procedurii disciplinare și etice aplicabile.

Art. 14. Dispoziții finale

(1) Prezentul Regulament intră în vigoare la data publicării, după aprobarea acestuia de către Senatul Universității.

(2) Normele procedurale necesare pentru punerea în aplicare a Regulamentului, precum și formularele aferente (formular de declarare PI, declarație de confidențialitate, șabloane de licență) vor fi publicate de către Universitate într-o procedură separată.

(3) Revizuirea Regulamentului are loc cel puțin o dată la doi ani sau, în mod extraordinar, în cazul unor modificări legislative ori al modificării cerințelor finanțatorilor.

Prezentul Regulament a fost aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 3109 din data de 27.03.2026.

Conf. univ. dr. LĂZĂR Ede

Președintele Senatului

Avizat, ZSIGMOND Erika, consilier juridic